

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3200/2021. (V. 19.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.Szk.8925/2020/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó személyesen eljárva, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.Szk.8925/2020/5. számú végzése ellen, mivel álláspontja szerint a támadott végzés sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, VIII. cikk (1) bekezdését, valamint IX. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1.1. Az ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozó 2019. május 25-én 16 óra 25 perckor egy bejelentett tüntetésen zöld színű füstöt kibocsátó pirotechnikai eszközt hozott működésbe – amely cselekményt kamerák is rögzítettek –, annak maradványát pedig egy másik tüntető társának adta oda, amelyet tőle a helyszínen tartózkodó rendőrök átvételi elismervény mellett elvettek és a cselekmény miatti feljelentéssel együtt a szabálysértési hatóságnak (Budapesti Rendőr-Főkapitányság III. Kerületi Rendőrkapitányság, Szabálysértési Hatóság) átadtak.
- [3] A szabálysértési hatóság figyelembe vette, hogy a cselekmény a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó gyűlésen történt, ezért az ügy elbírálása során alkalmazta a Gytv. 9. § (1) bekezdését, amely alapján „[t]ilos a gyűlésen – ideértve az oda jutást, illetve az onnan távozást is – [...] b) [...] személyi sérülés, vagy súlyos anyagi kár okozására alkalmas dologgal [...] megjelenni”. Ugyancsak vizsgálta a szabálysértési hatóság a polgári célú pirotechnikai tevékenységről szóló 173/2011. (VIII. 24.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) is, amely alapján megállapította, hogy az indítványozó által használt pirotechnikai eszköz alacsony kockázatú, a használati és kezelési útmutatóban előírt célra és módon történő felhasználása esetén külön engedélyt nem igénylő eszköz volt. A szabálysértési hatóság azt is rögzítette, hogy az indítványozót egy másik szabálysértési ügyben, ahol az elkövetés cselekménye és eszköze is megegyezett a tárgybeli ügyben írtakkal már meghallgatta, és ez alapján megállapítható, hogy az indítványozó által működtetett pirotechnikai eszköz alkalmazásának személyi feltételei nem valósultak meg.
- [4] A fentiek alapján a szabálysértési hatóság megállapította, hogy az indítványozó megvalósította az R. 109. § (4) bekezdésébe ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 182. § (2) bekezdése szerint minősülő polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértést, ezért őt 120 000 Ft pénzbírsággal sújtotta. A szabálysértési hatóság azt is figyelembe vette, hogy az indítványozót korábban más szabálysértési hatóság és/vagy bíróság több szabálysértési ügyben is elmarasztalta.
- [5] Az indítványozó az ügyben meghallgatási kérelemmel élt, ezért a szabálysértési hatóság az indítványozó meghallgatása mellett ismételen lefolytatta az eljárását. Az indítványozó a személyes meghallgatása során elmondta, hogy a helyszínen tőle egy EU-s szabványszámmal rendelkező alacsony kockázatú pirotechnikai eszközt foglaltak le, amely több más, vele szemben indított eljárásban is szerepelt már. Egy korábbi ilyen ügyben készült szakvélemény szerint, az R. szabályai alapján egy ilyen pirotechnikai eszközzel nem lehet elkövetni a Szabs. tv. 182. § (2) bekezdése szerinti szabálysértést. Ezt a pirotechnikai eszközt ugyanis bármilyen nagykorú személy engedély nélkül megvásárolhatja, birtokolhatja és tárolhatja, továbbá az felhasználási utasítás szerint használhatja is. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz szerinti gyűlésen a pirotechnikai eszközt a felhasználási útmutató szerint működtette, használat után ártalmatlanította, vízzel lehűtötte, és maradványát becsomagolta. A helyszínen jelen volt a gyűlés rendbiztosa is, akinek a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó gyűlésre irányuló bejelentés elintézésének és a gyűlés biztosításával kapcsolatos rendőrségi feladatok

végrehajtásának részletes szabályairól szóló 26/2018. (IX. 27.) BM rendelet szerint kötelessége lett volna jeleznie, ha valamilyen cselekmény a gyűlés békés jellegét veszélyezteti, ez azonban a pirotechnikai eszköz használata közben és utána sem történt meg.

- [6] A szabálysértési hatóság az indítványozó személyes meghallgatását követően is fenntartotta álláspontját, és a korábbi határozata szerint rendelkezett.
- [7] 1.2. Az indítványozó a szabálysértési hatóság határozatával szemben kifogással élt a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz (a továbbiakban: PKKB). Kifogásában előadta, hogy a pirotechnikai eszköz alkalmazásával politikai véleményének adott hangot, így az ügy alapjogi relevanciával is bír, amelyet a szabálysértési hatóság nem vett figyelembe. Álláspontja szerint azonban a korábbi érvelése alapján, az alapjogi érintettség nélkül sem követte el a szabálysértést. Kifogásában hivatkozott az Alkotmánybíróság 75/2008. (V. 29.) AB határozatára, valamint a 30/2015. (X. 15.) AB határozatára is, mivel álláspontja szerint a szabálysértési hatóság nem végezte el az alapjogi mérlegelést, azaz a szükségességi-arányossági tesztet.
- [8] A PKKB a szabálysértési hatóság határozatát hatályában fenntartotta, a pénzbírság mértékét azonban 120 000 Ft-ról 70 000 Ft-ra mérsékelte, továbbá megállapította, hogy az indítványozó cselekménye nem az R. 109. § (4) bekezdésébe, hanem a 104. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik. A PKKB végzésének indokolásában kiemelte, hogy téves az indítványozó azon érvelése, miszerint egy másik ügyben az eljáró bíróság megszüntette az eljárást egy hasonló pirotechnikai eszköz tekintetében, ugyanis abban az ügyben a kérdéses eszköz nem került felhasználásra, így az indítványozó joggal hivatkozhatott a birtoklás kapcsán tévedésre. Jelen ügyben azonban működésbe hozta a kérdéses pirotechnikai eszközt az indítványozó, amivel megsértette az R. 104. § (1) bekezdés c) pontját, miszerint az alacsony kockázatú kategóriába tartozó pirotechnikai eszköz magánszemély által, közúti és gyalogos közlekedésre, kikapcsolódásra, szórakozásra, sporttevékenységre vagy szabadidő eltöltésére szolgáló területen – december 31-e 18 óra, és január 1-ja 6 óra közötti kivétellel – nem használható fel. A PKKB nem fogadta el az indítványozó alapjog gyakorlására irányuló érvelését sem, ugyanis véleménynyilvánítási és gyülekezési jogát anélkül is tudta gyakorolni az indítványozó, hogy a kérdéses pirotechnikai eszközt működésbe hozza. A Gytv. 9. § (1) bekezdése is korlátot szab a gyülekezésnek, amikor kimondja, hogy tilos személyi sérülés vagy súlyos anyagi kár okozására alkalmas eszközzel megjelenni a gyűléseken.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a alapján kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, a VIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a IX. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással semmisítse meg a PKKB végzését.
- [10] Alkotmányjogi panaszának indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint a PKKB végzése sértette az Alaptörvényben biztosított jogait, mivel a végzés Alaptörvénybe ütköző módon értelmezte a R. és a Gytv. vonatkozó rendelkezéseit. Véleménye szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy milyen eszközzel fejezhető ki egy gyűlésen a tüntetők véleménye. Álláspontja szerint az általa alkalmazott pirotechnikai eszköz veszélyessége egy gyufaszál meggyújtásához hasonlítható, ezért azt nem lehetett volna kirekeszteni a békés véleményformálás eszközei közül. Úgy véli, hogy azáltal, hogy a PKKB az R. vonatkozó rendelkezésére hivatkozással korlátozta a gyülekezéshez való jogát, megsértette az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését is, mivel nem törvényi, hanem pusztán egy rendeleti szabályra hivatkozva korlátozta alapjogának a gyakorlását. Véleménye szerint a PKKB hibásan átminősítette az általa alkalmazott alacsony kockázatú pirotechnikai eszközt egy magasabb kockázatú tűzijátékká, holott az általa alkalmazott pirotechnikai eszköz teljesen veszélytelen volt, annak alkalmazásához megfelelő személyi feltételekkel bírt. Mindezek alapján megállapítható, hogy a PKKB iratellenesen állította a Gytv. 9. § (1) bekezdésének, és az R. 104. §-ának a sérelmét. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy sem a szabálysértési hatóság sem pedig a PKKB nem végezte el az alapjogi tesztet, és kifejezetten a korábbi ügyében készült szakértői jelentéssel szemben hozta meg a döntését. Véleménye szerint, ha a PKKB elvégezte volna a szükségességi-arányossági tesztet, akkor megállapíthatta volna, hogy a pirotechnikai eszköz veszélytelen volt, ezért a rendőrségi intézkedés szükségtelen, a kiszabott pénzbírság pedig aránytalan volt. Úgy véli, hogy a vele szemben kiszabott szabálysértési szankció korlátozza a véleménynyilvánítási szabadságát is, mivel a szankció elrettentő és visszatartó jellegű hatást vált ki a szabad véleménynyilvánítással (különösen a közéleti véleményformálásokkal) szemben. A PKKB végzése ezért álláspontja szerint a szabad gyülekezéshez való jogot is korlátozta (ezt indítványában több általa relevánsnak vélt alkotmánybírósági és nemzetközi gyakorlattal is szemléltette). Álláspontja szerint az általa alkalmazott pirotechnikai eszköz veszélytelen volt, ezzel csak politikai véleményét igyekezett szemléletesebbé és nyomatékosabbá tenni, kárt senkinek és semmiben

nem okozott. A PKKB nem vette figyelembe az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát, ezáltal korlátozta a szabad véleménynyilvánításhoz és gyülekezéshez való jogát.

- [11] 2. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az indítványozó panaszának vizsgálata alapján azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.
- [13] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a támadott végzés alaptörvényellenességét az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, VIII. cikk (1) bekezdésének valamint IX. cikk (1) bekezdésének a sérelmére alapozta. Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [14] 2.2. A PKKB végzése ellen nincs helye fellebbezésnek, az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány tehát e tekintetben megfelel a törvényi feltételeknek.
- [15] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt a szabálysértési hatóság és a PKKB által szankcionált személy nyújtotta be az ügyét érdemben lezáró bírósági végzéssel szemben, így az indítványozó érintettnek tekinthető, tehát jogosult volt az alkotmányjogi panasz előterjesztésére.
- [16] A fentiek mellett megállapítható, hogy az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő az indítványát.
- [17] 2.3. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány benyújtását részletesen indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jogok sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [18] 2.4. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [19] Jelen ügyben az indítványozó azt állította, hogy a PKKB végzése nem vette figyelembe az ügy alapjogi érintettségét ezáltal megsértette a szabad véleménynyilvánításhoz [Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése] és a békés gyülekezéshez [Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdés] való jogát, valamint az alapjogi mérlegelés hiánya miatt az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését is.
- [20] A PKKB végzésben megállapított és az indítványozó által sem vitatott tényállás szerint az indítványozó részt vett az alapügy szerinti gyűlésen, ott jelenlétével is kifejezte a gyűlés céljaival és üzenetével való azonosulását, ezáltal szabadon ki tudta nyilvánítani politikai véleményét az érintett közéleti témában. Sem a pirotechnikai eszköz meggyújtása előtt, sem utána senki nem korlátozta a gyűlésen való jelenlétét, ahogyan magát a gyűlést sem oszlatta fel a rendőrség, és nem alkalmazott semmilyen kényszerítő eszközt sem az összegyűlt tömeggel szemben, tekintettel különösen arra a tényre, hogy a gyűlés nem veszítette el békés jellegét. Az indítványozóval szemben a rendőrség azért intézkedett, mivel a pirotechnikai eszköz meggyújtásával az intézkedő rendőrök és később a szabálysértési hatóság valamint a PKKB szerint is megsértette az R. és ezáltal a Szabs. tv. rendelkezéseit.

Mindezek alapján tehát megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek nincs alapjogi érintettsége, abban sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés nem merül fel. Az indítványozó szabadon részt vehetett a gyűlésen, és szabadon kifejezhette politikai véleményét is.

- [21] Az ügyben tehát kizárólag szakjogi (elsősorban az érintett pirotechnikai eszköz besorolása, és a cselekménynek az R.-el való kapcsolata) illetve törvényességi (törvényértelmezési) kérdés merült fel. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozza, hogy az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése, valamint a IX. cikk (1) bekezdése és ezekkel összefüggésben az I. cikk (3) bekezdése tekintetében is kizárólag a bíróság törvényértelmezését vitatta, és ezeknek tulajdonított az általa hivatkozott alapjogokkal amúgy össze nem függő relevanciát.
- [23] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2021. április 27.

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Pokol Béla*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Schanda Balázs*  
előadó alkotmánybíró helyett

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Szalay Péter*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Szívós Mária*  
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1889/2020.

